

Danmarks Mission ved OSCE, IAEA og CTBTO

Wien, den 7. april 2008

Nyt fra OSCE-missionen

OSCE's mission i Kosovo

Det Permanente Råd besluttede på sit møde den 21. december 2007 at forlænge mandatet for OSCE's mission i Kosovo (OMIK). I lyset af den dengang herskende usikkerhed om Kosovos fremtid kunne Serbien her - med støtte fra Rusland - alene acceptere en forlængelse af mandatet med en måned til udgangen af januar 2008, dog således, at mandatet, hvis ingen af de deltagende stater gjorde indsigelse, derefter skulle forlænges med en måned ad gangen. I konsekvens af, at der indtil i dag ikke er fremkommet en sådan indsigelse, er mandatet i den mellemliggende tid blevet forlænget med i alt tre måneder, foreløbigt til udløb med udgangen af april 2008. På baggrund af serbiske tilkendegivelser var der tidligere forventning om, at Serbien ville bringe mandatet til ophør i tilfælde af, at Kosovo ensidigt skulle erklære sin uafhængighed. Efter at Kosovos ensidige uafhængighedserklæring blev afgivet den 17 februar 2008, og uafhængigheden efterfølgende blev anerkendt af en lang række lande, herunder Danmark, har man imidlertid fra serbisk side erkendt, at missionen udfører en relevant og nødvendig opgave, og indtil videre har man derfor ladet den fortsætte. Serbien har i denne forbindelse ladet forstå, at man lægger særlig vægt på missionens opgaver med at monitorere og rapportere om menneskerettighedsspørgsmål, herunder mindretalsbeskyttelse, samt rule of law-relaterede forhold, men at ikke vil kunne acceptere, at OSCE samarbejder med de centrale myndigheder i Pristina, som Serbien ikke anerkender.

OSCE's budget for 2008 og budgetfordelingsnøgler for 2008-2010.

Under et ekstraordinært møde i Det Permanente Råd den 7. marts 2008 nåede man omsider til enighed om OSCE's budget for 2008. Det samlede budget er på godt 164 mio. € og dermed ca. 2,4 % under 2007-budgettet på ca. 168 mio. €. Omkring 2/3 af OSCE's samlede budget går til de 19 feltmissioner, mens resten fordeler sig på sekretariatet, Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR), Medierepræsentanten og Højkommissæren for Nationale Mindretal. Forud for beslutningen i Det Permanente Råd foregik der vanskelige forhandlinger gennem mere end et halvt år, hvorunder USA og Rusland insisterede på betydelige nedskæringer i budgettet, særligt hvad angik henholdsvis sekretariatets budgetandel og den del af budgettet, der går til organisationens aktiviteter på menneskerettigheds- og demokratiområdet (ODIHR). Begge lande kom i et vist omfang igennem med deres krav. Sekretariatets og ODIHR's budgetter blev således skåret ned med henholdsvis ca. 5 % og godt 3 %.

Spørgsmålet om fastsættelse af budgetfordelingsnøgler for årene 2008-2010 er fortsat under forhandling, og der er derfor endnu ikke taget stilling til, hvorledes finansieringen af 2008-budgettet skal fordeles mellem medlemslandene. Der er imidlertid udsigt til, at man nær

fremtid vil kunne nå til enighed også om dette spørgsmål, formentlig baseret på en løsning om "roll over", hvorefter man viderefører de nuværende fordelingsnøgler. Danmarks bidrag til OSCE's 2008-budget kan i så fald ventes fastsat til godt 25 mio. kr. Det danske budgetbidrag i 2007 var knap 26 mio. kr.

Programmet i 2008 for møder under OSCE's menneskelige dimension

Under OSCE's menneskelige dimension er der i midten af marts opnået konsensus om programmet for møder i 2008. Programmet indeholder bl.a. et seminar om forfatningsret, en konference om bekæmpelse af handel med børn, samt særlige møder om "Nationale institutioners rolle i forbindelse med bekæmpelse af diskrimination, racisme og fremmedhad", "Bæredygtig integration af roma og sinti befolkningsgrupper" og "Demokratiske lovgivningsprocesser". Det årlige gennemførelsesmøde i Warszawa, hvor status for implementering af OSCE-forpligtelserne på menneskerettighedsområdet drøftes, vil finde sted fra den 29. september – 10. oktober. Endvidere vil det finske OSCE-formandskab arrangere et seminar om valgrelaterede spørgsmål – et emne, der ikke mindst er blevet relevant, efter at OSCE så sig nødsaget til at aflyse observationen af det russiske præsidentvalg i marts 2008. Der planlægges endvidere et møde om menneskehandel med særlig fokus på retsforfølgelse, et ekspertseminar om vold mod kvinder samt en markering af 60-året for FN's Menneskerettighedserklæring.

Arbejdet i Forum for Sikkerhedssamarbejde

På det årlige Annual Implementation Assessment Meeting, som blev afholdt i marts 2008, blev det klart, at der fortsat er modstand i NATO-kredsen mod at diskutere Wien-dokumentet, som foreslået af Rusland, så længe usikkerheden om CFE-traktaten består. Hvad der derimod kom til at præge årets tre første måneder under spansk FSC-formandskab var drøftelser af spørgsmål vedrørende "Code of Conduct on Political/Military Aspect of Security" (CoC) samt destruktion af små og lette våben (SALW) samt overskydende lagre af konventionel ammunition (SCA).

Mht. til førstnævnte har Frankrig, Schweiz og Østrig i efteråret 2007 forberedt en gennemgribende revision af CoC spørgeskemaet, hvorefter deltagerstaterne hvert år rapporterer om bl.a. demokratisk kontrol med de militære styrker og militærets efterlevelse af menneskerettigheder m.v. På dansk og svensk foranledning vil spørgsmålet om at inkludere rapportering om efterlevelse af FN Sikkerhedsrådsresolution 1325 om kvinder, fred og sikkerhed også blive drøftet.

Mht. destruktion af små og lette våben samt overskydende lagre af ammunition gav en workshop over to dage i februar en god anledning til at fokusere på dette emne. Der var flere indlæg om samarbejdet mellem de internationale organisationer (OSCE, UNDP, NATO/NAMSA og EU).

Der er sket afgørende fremskridt i Ukraine vedrørende destruktion af ca. 16.000 tons raketbrændstof (melange) med de ukrainske myndigheders underskrivelse af en aftale med OSCE om projektet. Denne aftale har været næsten et år undervejs, og med underskrivelsen er der nu udsigt til at projektet endeligt kan sættes i værk.

Yderligere skal det nævnes, at Danmark fra 2008 har påtaget sig rollen som FSC koordinator i alle spørgsmål vedrørende destruktion af overskydende lagre af konventionel ammunition. Herigennem bliver der mulighed for på nært hold at følge projekterne i Ukraine og Montenegro, som Danmark i 2007 i alt har doneret 650.000 EUR til.